

bedømme, om der er Grund til at stævne de Vidner, de ønske; i ethvert Fald har man det i sin Magt at bestemme, at dersom det ved den endelige Dom statueres, at der er stævnet Vidner, der vare overflødige, kan vedkommende Forsvarer drages til Ansvar; man kunde altsaa bagefter have en Garanti mod Misbrug. Saaledes som Forholdet nu er, frygter jeg, at det vil føre til, at Forsvaret undertiden kan blive betaget noget af sin Ret og virkelig blive afflaaret fra at benytte Vidner, der kunde være gavnlige og nødvendige for den Anklagede. Svørgt er det vel et Spørgsmaal, om ikke fuldstændig Lighed mellem Anklage og Forsvar krævede, at der ansattes offentlige Forsvarere, ligesom der er offentlige Anklagere. Jeg skal imidlertid ikke gaae ind derpaa, da det er et Skridt, man ikke har besluttet sig til nogetsteds.

Det tredie Punkt, som jeg vil berøre, angaaer Formen og Maaden, hvorpaa Nævningerne kaldes til at erklære sig. Som bekendt er der to Systemer, nemlig det storbritanniske System, hvorefter Nævningerne blot erklære den Anklagede „skyldig“ eller „ikke skyldig“ i det, hvorfor han er anklaget, og det System, der anvendes i Fastlandsstaterne, og hvorefter Nævningerne ere bundne ved forskjellige Spørgsmaal, som rettes til dem af Dommeren, idet de skulle afgive Svar derpaa og ikke tør gaae udenom dem. De ere naturligviis frie i deres Besvarelse af disse Spørgsmaal, men de ere bundne til dem. Saaledes som det foreliggende Lovudkast oprindeligt var affattet, var dette Forhold i Grunden ordnet som i Frankrig og Tydskland, idet Nævningerne vare bundne til mangfoldige Spørgsmaal. Jeg seer ogsaa her de gavnlige Virkninger af Ministeriets og Udvalgenes Samarbeiden, idet man, som Udvalget nu foreligger, er kommen temmelig langt bort derafra. Imidlertid troer jeg, at man kunde gaae et Skridt videre, thi man har dog for en Deel stadig bevaret det System, som jeg for Northeds Skyld vil kalde Spørgsmaalssystemet, og jeg indseer ikke, hvorfor man ikke

ganske kan bryde dermed. Den oprindelige Grund, hvorfor man i Frankrig og Tydskland er tyet til dette System, er for en stor Deel Mistillid og Ulyst til Nævningerne, Frygt for, at de skulde misforstaae deres Stilling, og Ulyst til at indskrænke dem i deres Competence saameget som muligt. Erfaringen, troer jeg nok man kan sige uden at være uretfærdig, har ikke i det Hele været gunstig for dette System, uagtet det stadig bevares. Erfaringen har paa mange Steder viist, at Grunden til urigtige Nævningeerklæringer netop har været den urigtige og uheldige Maade, hvorpaa Dommeren ikke alene har affattet Spørgsmaalene, men stillet dem i Forhold til hverandre. Det vilde derfor vistnok være et væsentligt Fremskridt, om vi vendte fuldstændig tilbage til det engelske System og ganske brød med Spørgsmaalssystemet. Man vil hertil vel sige mig, at Nævningerne ikke kunne undvære den Veiledning, som kan ligge i disse Spørgsmaal, men jeg vil da svare, at der gives mange andre Maader, hvorpaa denne Veiledning kan erstattes. Den bedste Fremgangsmaade til at staffe sande og rigtige Nævningeerklæringer er at beflette sig paa Klarhed i Anklagebeslutningens Affattelse, Tydelighed og Skarphed i Beviisførelsen og Upartiskhed saavidt muligt baade hos Anklageren og Dommeren — jeg sjoer til saavidt muligt — og endelig paa en klar og afslidig Slutningsudvikling fra Dommerens Side. Jeg troer, dette vilde være det bedste Middel til at undgaae Misbrug, hvorimod den anden Fremgangsmaade, som er valgt i Regjeringsudkastet, neppe vil være tilfredsstillende. — I Forbindelse med dette Spørgsmaal skal jeg tillade mig et Par Ord angaaende det Stemmeantal, som skal ansees nødvendigt til en Nævningeerklærings Afgivelse. Den ærede Taler, som sidst havde Ordet, hittede, at han ikke kunde finde sig tilfreds med det Forslag, som tidligere er blevet stillet om, at der skulde fordres 8—9 Stemmer, og jeg er ogsaa deri ganske enig med ham, men jeg vil gaae noget videre end han, idet jeg ikke troer, at man bør slaae sig til